

[Amtoff.]

stiger 2.000 m³. Denne regel har ikke ret stor betydning, fordi det kun svarer til vanding af ca. 2 ha. Men der vil i store dele af landet ikke være mulighed for at forøge mængden på grund af andre vandforsyningsinteresser. Imidlertid er der områder, vel næsten kun i Jylland, hvor grundvandet findes i sådanne mængder, at det vil være rimeligt, at kommunalbestyrelserne kan tillade vanding i et helt andet omfang. Jeg kan derfor kun være tilfreds med ændringsforslagene nr. 5, 15 og 16, hvorefter indenrigsministeren i sådanne områder efter indhentet udtalelse fra vandforsyningsrådet kan forhøje vandindvindingsretten ud over de 2.000 m³ pr. år.

Vandforsyningsloven har ikke mindst betydning for de store byområder; staden København har således i mange tilfælde af en landvæsensret fået tilladelse til oppumpning af vand fra en omegnskommune, hvis vandforbrug på daværende tidspunkt var ringe; oppumpningsretten var i så tilfælde uden gene for omegnskommunen. Siden er indbyggertallet og dermed vandforbruget i omegnskommunen måske mangedoblet, og kommunen er da nødt til at bede København om levering af vand. Det fastslås i lovforslagets § 22, at København i så tilfælde har leveringspligt, men det fastslås ligeledes, at leveringspligten skal begrænses til en fast årlig vandmængde med en tilfældig, højeste timeydelse, og at ydelsen ikke uden enighed mellem parterne kan omfatte vand til erhvervsvirksomheder, der bruger store vandmængder. Da restriktionerne med hensyn til erhvervsvirksomhedernes vandforbrug kan være farlige for omegnskommunen, har ministeren stillet ændringsforslag nr. 10, hvor det fastslås, at omegnskommunen ikke må levere vand til erhvervsvirksomheder ud over et af landvæsensretten fastsat kvantum pr. virksomhed, medmindre centralkommunen tiltræder leveringen.

Det fastslås endvidere, at prisen for det vand, som centralkommunen leverer til omegnskommunen, må fastsættes til det, som gælder for centralkommunens nye vandværker; det vil i realiteten sige en pris, der ligger højere end produktionsprisen for vand i omegnskommunen. Det kan måske lyde lidt urimeligt, men man må huske på, at

centralkommunen måske fra gammel tid har haft eneret til grundvandet i kommunen; det er vel også noget, som bliver ændret, hvis de forhandlinger, der føres om en hovedstadsordning, fører til et resultat. Ministeren har over for udvalget oplyst, at han finder det urigtigt at gribe ind prismæssigt over for en sådan eneret uden samtidig at kunne løse andre tvivlsspørgsmål mellem kommunerne på områder, der ikke vedrører vandforsyningen. Ministeren tænker vel her bl. a. på trafikspørgsmål. Jeg kan tiltræde ministerens synspunkt.

Hvis der derimod skal oprettes et nyt vandværk i fællesskab mellem to kommuner og disse kommuner ikke kan blive enige om betingelserne for fællesskabet, herunder vandprisen, kan landvæsensretten fastsætte bl. a. vandprisen, der i dette tilfælde formentlig vil blive produktionsprisen.

Vedtagelsen af lovforslaget vil vanskeliggøre oprettelsen af nye private fællesvandværker og kan også medføre, at antallet af private fællesvandværker går ned. Ændringsforslagene nr. 12 og 13 mildner ganske vist forholdene for eksisterende private fællesvandværker, men vi må se i øjnene, at tiden arbejder for de store offentlige vandværker. Store værker vil kunne arbejde mere økonomisk og vil samtidig fremstille drikkevand af højere standard end små værker. Det er oplyst over for mig, at vi har bykommuner herhjemme med helt op til en snes private vandværker, og der findes byer, hvor to politiske partier har hver sit vandværk, beliggende ved siden af hinanden, og med hver sit vandledningsnet. Enhver kan se, at det er meget uøkonomisk.

Men værre er det, at det med de mange små vandværker er ganske håbløst at foretage en blot nogenlunde planlægning af vandindvindingen i et område. Dette er ganske nødvendigt, og det er også fastslået i § 41, at der uden om hver boring skal være et beskyttelsesområde, hvor alt, hvad der kan ødelægge grundvandet, kan forbydes. Et sådant beskyttelsesområde kan have en radius på mange hundrede meter, alt efter jordbundsforholdene. Når der i en kommune, som jeg nævnte før, kan være helt op til 20 vandværker, kan enhver vist forestille sig, at hele kommunen bliver beskyttelsesområde, hvilket vist med et mildt udtryk må kaldes upraktisk.